

Op weg naar 2020: Transformatie van de maatschappelijke zorg

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Paul

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Maatschappelijke zorg (Wolf, 2015)

Maatschappelijke zorg richt zich op mensen met meerdere complexe problemen om:

- sociale uitsluiting te voorkomen en verminderen door het vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren;
- het herstel van kwetsbare mensen te ondersteunen door het versterken van hun participatie [...]

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Wat gebeurt er in de maatschappelijke zorg?

Transitie: *“decentraal tenzij”*,
centrumgemeente-taken gaan over naar gemeenten die deze zelfstandig of in samenwerking op subregionaal niveau willen oppakken. Alleen waar dat niet anders kan op regionaal niveau.

Transformatie: extramuralisering, ambulantisering en maatwerk:
“de zorg naar de mensen ipv de mensen naar de zorg”;
ook de kwetsbaarste mensen wonen zoveel mogelijk zelfstandig in de wijk, om met de nodige zorg en ondersteuning zoveel mogelijk mee te kunnen doen in de samenleving.
Dit vergt aanpassingen op meerdere gemeentelijke taakvelden

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Beleidskader Maatschappelijke zorg

Visie:

- *inclusieve samenleving, iedereen doet mee*
- *ondersteuning is dichtbij, op maat en in de eigen leefomgeving*

Voor eind 2017: regionaal uitvoeringsprogramma op te stellen over aanpak op weg naar 2020

Inhoudelijke opgaven:

- Huisvesting, ondersteuning en voorzieningen voor cliënt
- Draagvlak en draagkracht in samenleving

Niveau van opgaven:

- Lokaal
- Regionaal

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Kenmerken doelgroep (Wolf, 2015)

- Onvoldoende in staat om zelfstandig in behoeften en bestaansvoorwaarden te voorzien (onderdak, voedsel inkomen, sociale contacten, zelfzorg)
- Problemen op meerdere leefdomeinen; complex en verweven
- Gezondheid vaak slecht (lichamelijke en psychische problemen, middelengebruik)
- Risico's voor persoonlijke veiligheid of die van anderen
- Naastbetrokkenen niet (meer) in staat of aanwezig om voldoende steun te bieden of versterken juist problemen
- Relatie met professionals moeizaam en vaak niet stabiel (zorgmijdend)

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Kenmerken doelgroep

- 1-5% volwassen bevolking.
- Vaak psychiatrische problematiek.
Relatief vaak lvb (ca 25-30%), laaggeletterd, zonder werk.
Relatief vaak migratie-achtergrond.
- ‘Uitgaan van eigen kracht’ en ‘vraaggericht werken’ sluit niet aan bij deze groep die geen vraag stelt (zorgmijding) en geen sterk netwerk heeft.
Wel: behoefte aan zelfregie, participatie, zingeving.
- De verstandelijke vermogens, de psychische belastbaarheid en het ‘doen-vermogen’ worden vaak overschat.
De rol van stress-factoren die het functioneren beperken wordt vaak onderschat (schulden, verhuizing bijv.)

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Erik

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Goede zorg en ondersteuning (Wolf, 2015)

- Richt zich op **alle leefgebieden** (integraal, 1plan)
- Richt zich op hele **stelsel** (gezin, familie, sociaal netwerk)
- Versterkt zelfmanagement en informele zorg
- Is **op maat**: zo zwaar als nodig, zo licht als mogelijk
- Is gericht op herstel en participatie
- Is laagdrempelig; outreachend, bemoeizorg waar nodig
- Zonodig langdurige begeleiding met flexibele intensiteit
- Zorg/begeleiding van mensen met multiproblematiek is een **specialisme**

J. Wolf (2015)

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!

Lokale transformatie-vraagstukken

- Hoe kunnen we deze doelgroep in onze gemeente, in de wijk, zo goed mogelijk bereiken en ondersteunen?
- Wat hebben onze professionals en de wijkteams hiervoor nodig?
- Hoe kunnen we onze werkwijzen, beleidsregels, procedures eenvoudiger maken voor deze doelgroep?
- Hoe kunnen we samenwerking zorg en veiligheid verbeteren; opschaling in zorg?

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Maar... er komt meer op gemeenten af:

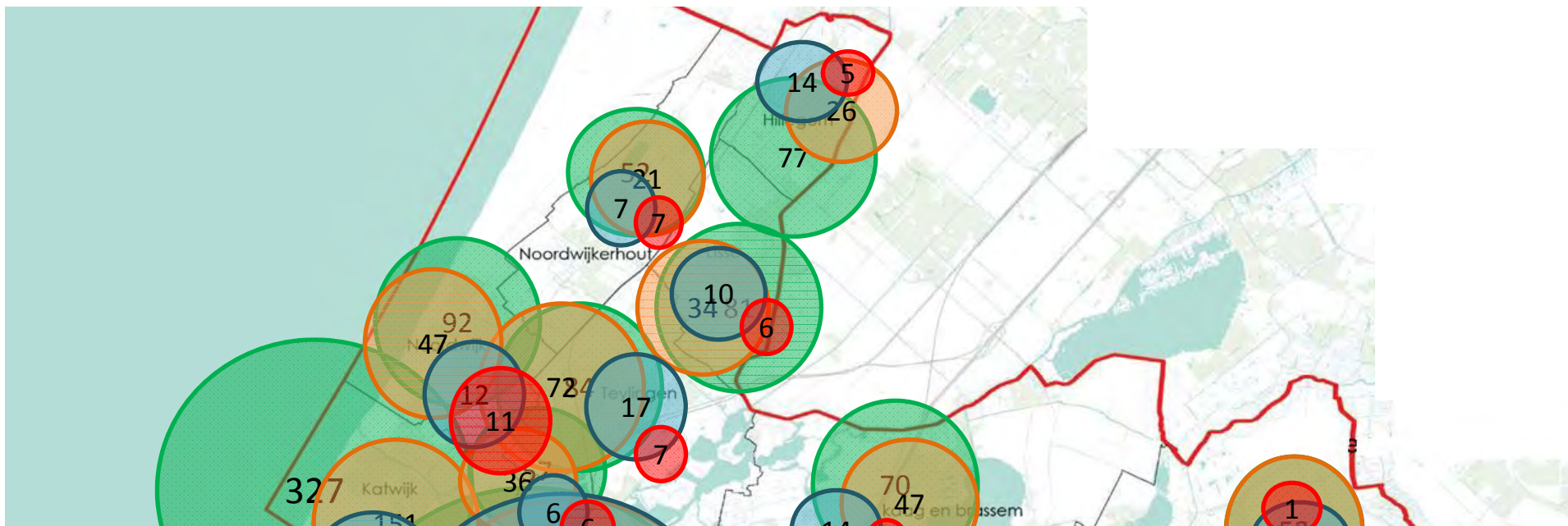
Taken die centrumgemeente nu uitvoert of financiert vanuit d Rijksmiddelen die per 2020 naar gemeenten gaan:

- Beschermd wonen voor mensen met ggz- en/of verslavingsproblematiek, al dan niet in combi met lvb
 - Maatschappelijke opvang
 - Verslavingszorg (preventie en bemoeizorg)
 - Outreachend werken, bemoeizorg en toeleiding (GGD, GGZ en AMW)
 - Huisvesting ex-gedetineerden
 - GGZ-preventie (per 2019 over naar gemeenten)
- Totaal budget ca. 40 mln euro
incl. eigen middelen Leiden, excl. formatie beleid, inkoop, toegang.

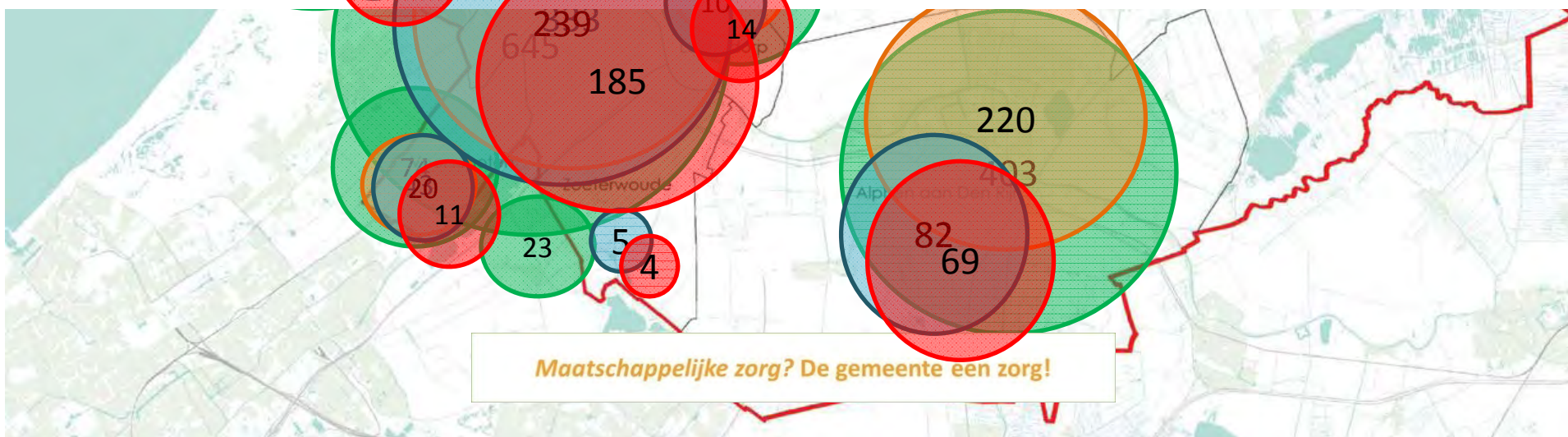
Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



500 daklozen

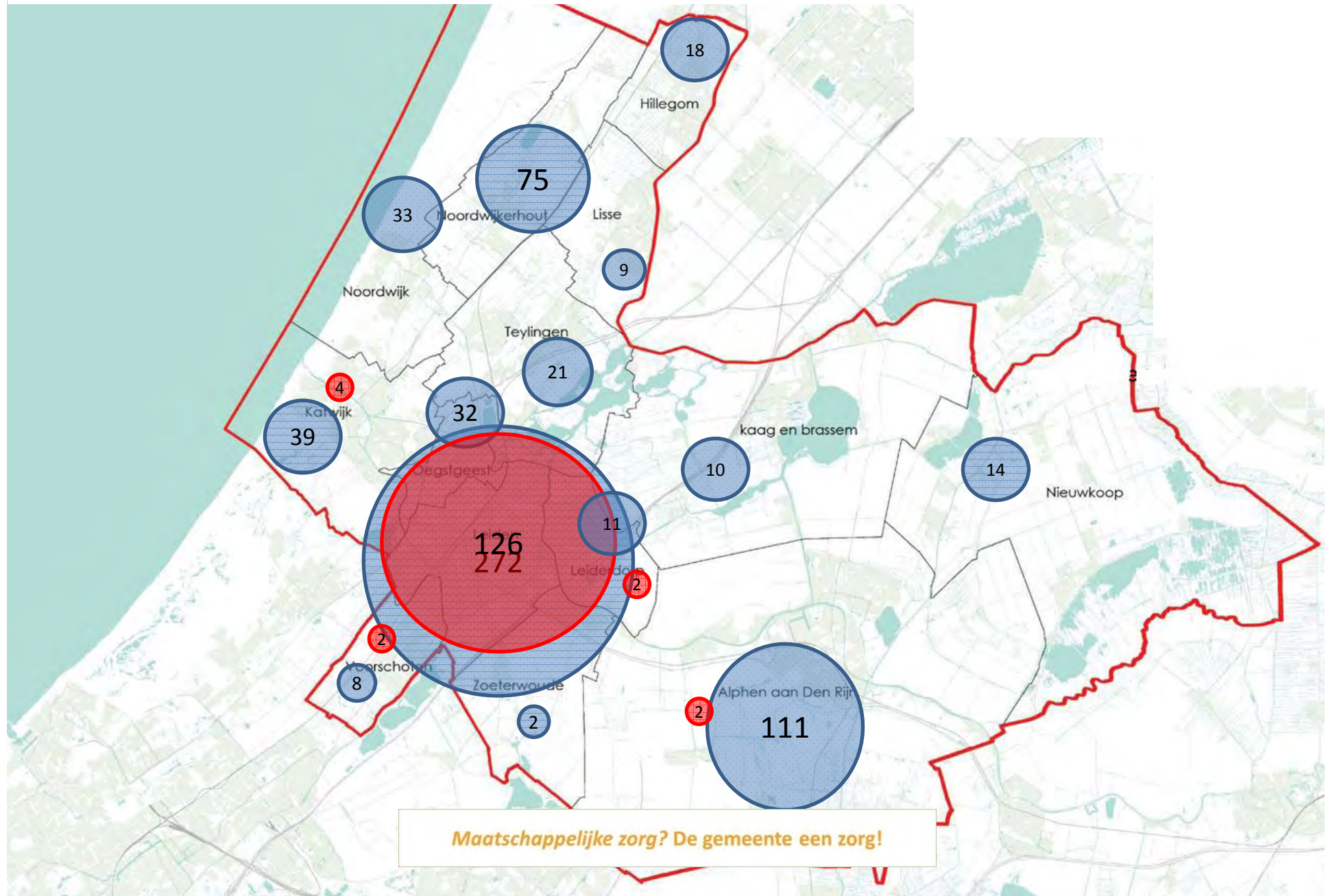


+185 mensen bereikt met outreachende verslavingszorg



Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!

Locaties Maatschappelijke zorg



Regionale transitie-vraagstukken:

- Hoe pakt nieuw verdeelmodel uit?
- In zijn hoeverre fysieke woonzorg- of opvangvoorzieningen te decentraliseren? (belang van zittende vs nieuwe cliënten, specialistische woonzorg- of opvangvoorzieningen)
- In hoeverre specialistische zorgvoorzieningen lokaal/decentraal te organiseren? (methadonverstrekking, Meldpunt zorg en overlast)
- Friciekosten ivm afbouw voorzieningen?
- Risico trek naar de centrumgemeente?
- Vestigingsvrijheid cliënt en zorgcontinuïteit?

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Stephanie

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Vragen, discussie

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Laatste woord aan de cliënten

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!



Einde
Dank voor uw aandacht

Maatschappelijke zorg? De gemeente een zorg!

